

KARŞILAŞTIRMALI YÖNETİM (2004-2005)

Ders süresi ve takvim: Ders, 15 Şubat 2005 günü başlamak üzere, dönem sonuna kadar her hafta Salı 12.30-14.20 ve Çarşamba 13.30-14.20 saatleri arasında haftada 3 saat olmak üzere, toplam 14 hafta sürelidir.

Dersin İçeriği: Ders karşılaştırmalı yöntem ve Türkiye kamu yönetiminin genel yapısı üzerine inceleme ile başlayarak, takvim sırasıyla Fransa, Almanya, İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, İspanya, Arjantin, Rusya, Polonya kamu yönetimi sistemlerinin incelenmesi ile sürecek, genel karşılaştırma ile tamamlanacaktır.

Dersin haftalık akışı aşağıdaki gibidir:

1. Karşılaştırmalı Yönetim Yöntemi	B. A. Güler	
2. Karşılaştırma Temeli Olarak Türk Kamu Yönetimi		“ “
3. Fransa	O. Karahanoğulları	karahan@politics.ankara.edu.tr
4. İngiltere	K. Karasu	karasu@politics.ankara.edu.tr
5. Amerika Birleşik Devletleri	A.A.Dikmen	dikmen@politics.ankara.edu.tr
6. Almanya	Özden Akın	oakin@politics.ankara.edu.tr
7. İspanya	S. Esen	esen@politics.ankara.edu.tr
8. Arjantin	M. N. Kutlu	mnkutlu@yahoo.es
9. Rusya	Z. Günal–E.Tellal	tellal@politics.ankara.edu.tr
10. Polonya	T. Çınar	cinar@politics.ankara.edu.tr
11. Genel karşılaştırma ve değerlendirme	B.A.Güler – N.E.Keskin	

Karşılaştırmalı kamu yönetimi çalışmalarında ülkelerin seçilmesi, kendi başına önemli bir ilk adımdır. Dünya genelinde sayıları 200’ü aşan ülke arasından hangilerinin seçileceğine karar vermek, karşılaştırmalı çalışmanın amacıyla doğrudan ilgilidir. Ders açısından bu seçimde, iki ölçüt kullanılmıştır. Bunlardan biri, yönetim sistemi ve uluslararası etki gücü bakımından ‘model’ ülkeler ölçütü, ikincisi Türkiye ile benzer sosyo-ekonomik koşullarda bulunan ülkeler ölçütüdür.

Derste dikkat, asil olarak günümüzde geçerli yapı, süreç ve politikalara odaklanmaktadır. Tüm ülkelerde oldukça derinlemesine yaşanan kamu yönetimi reformu dalgasıyla gelen temel sorun alanları, bu dersnotunun da temel sorun alanlarını oluşturmaktadır. Son yıllarda yürütülen kamu sektörü reformu çalışmalarına ilişkin gelişmelere ilgili alt başlıklarda yer verilmesine özen gösterilerek, ülkeler su ana başlıklarda incelenmektedir.

1. *Tarihsel Gelişme:* Ülkenin ulus-devlet olarak belirmesinden bu yana yaşanan genel gelişme çizgisi
2. *Sosyo-ekonomik yapı:* Nüfus yapısı, gelişmişlik düzeyi, ulusal gelir ve bunun sektörel dağılımı unsurları aracılığıyla sosyo-ekonomik yapının betimlenmesi
3. *Siyasal Yapı:* Parti sistemi, siyasal yelpaze, seçim sistemi, yasama organının genel yapısı, yürütme organının yapısı

4. *Anayasal Sistem:* Yürürlükteki anayasa, temel hükümler, devlet örgütlenmesinin ilkeleri, ülke federal ise federasyon örgütlenmesinin düzenlenişi, Anayasa Mahkemesi sistemi.
5. *Merkezi Yönetim:* Bakanlıklar, bağlı kuruluşlar, üst-kurullaşma, devlet işletmeleri, merkezden yönetim ilkeleri ve işleyişi.
6. *Taşra Örgütlenmesi:* Yönetimin kademelenmesi, taşra yönetiminin genel yönetim yapısı, genel işleyiş kuralları ve biçimleri.
7. *Yerel yönetimler:* Karar organları seçimle işbaşına gelen il, belediye, köy gibi birimlerin dizilisi, sayıları, yapıları.
8. *Kamu Personeli:* Kamu kesiminde personel rejiminin yapısı, personel statüleri, sendikal örgütlenme hakkı, personelin hizmetlere, kademelere sayısal dağılımı
9. *Kamu Finansmanı ve Bütçe:* Devlet bütçesinin GSMH içindeki büyüklüğü, bütçenin genel yapısı, gelirlerin özellikleri, kaynakların yönetim kademeleri arasında dağılımı, harcamaların hizmet alanlarına dağılımı
10. *Güncel Kamu Reformları:* 1980’li yıllardan başlayarak, neo-liberal kamu reformları dalgasının irdelenmesi;
11. *Özelleştirme ve Yerelleştirme Politikaları:* Kamu reformları kapsamında ağırlıklı yeri olan özelleştirme ve yerelleştirme politikalarının oluşumu, yönetimi ve sonuçları.
12. *Bölgesel - Küresel Etkiler:* Avrupa Birliği, OECD, IMF, Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler, Dünya Ticaret Örgütü gibi küresel kurumlar karşısındaki konum, bunlarla ilişkiler.

Dersin Yöntemi: Ders, içerikte belirtilen başlıkların her biri bir hafta –3 saat süreli derslerde, her hafta bir ülke ele alınarak işlenecektir. Ders boyunca şu kaynak temel malzeme olarak kullanılacaktır:

Kamu Yönetimi Ülke İncelemeleri, AÜ SBF Kamu Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını No:1, Ankara 2004.

Dersin değerlendirilmesi: Öğrenci bir ara sınav ile bir dönem sonu sınavına girme yükümlülüğüne sahiptir.